

**ЧУРАПЧЫ
ОРОЙУОНУ В
КАБЫАТА**

№ 98 (7483) ♦ 1993 снл. Атырдах мйын 19 күнз. Чэппиэр ♦ Сыаната 1 солк. 50 харчы

БАДЫНАН ХАБАРЫСТЫБАТА

С. СМЕРНИКОВА.

Семен НИКИТИН.

РНТА—ССТА фотота,

ХАНААЙЫН
БААРЫН
КӨСТҮҮТЭ

Үөлн ахтыллыбын тес
синаа оройуонга бүтэй
дээһин быста мөлөөгүн
тайһымыча аластан баара
суоҕа 2 эрэ бырыһыана
күрүөлээһин белиэтээбит
тэра. Манан сибээстээн 5
сыл устата оройуон үрдү
нэн 140 көс усталаах бү
тэйн тутууну сорун бы
һыттынан туруоруута
манан сөнөөрүү суоттаа

ДЬОКУУСКАЙ. Саха государственная университетин ректора Василий Филиппов, бизнесменнари бааламмын Америка—Россия киирин директору В. Нефф СВУ-га тирэтирэн рынок экономикаһыгар улаанньыр дьону бэлэтинир киири үлэтигэр дуоһабыр тураристидар. Россияда бу китирик иккис киири буолуора —бастакы киири сотуругаарыта Сахаалыкта тарыллыбата. Алдаска бу предпрятиени убулуурга балам.

Баяр, сорохтор тобо
эргитэй аяла-аяла оро-
лсон Сэбиэтин сесситы
нан сүнгэнийн дивхтарэ

Отгон бүтэйдэри кү-
лүн мэччирэнгэ, кыһы-
нын сылгы хайымытар
аһан туһанын олохтоох
хайаайыстыбадар, ду-
һалталар быһаарар суо-
лара. Ити хас бирдин
саха кийиттөр өйдөнөр.
Того дивэтэххэ, оройуон-
га уонусун тыһыынча
сыспай снэллээх сылгы-
быт үөрө ууһуур, тэни-
һэр.

Госкомстат билгелиринин, Саха сирин олохтоохторун ыйдаагы орто хамнаастара от ыйагар 93600 солк. буолла. Ити аастыт сый бастагы агарынаагы ыйдаагы орто хамнаастаагар 37062 солк. үрдүк. Сый садалааны-ыттан 7 ый устата, барылааһын дааныйдарынан, орто хамнас 57800 солк. таһыста.

США

үрүшүттэн Баксен Санди, үйүскө Россиятан Игорь Кошман табыстылар. 74 кг бөбөстөргө 21 чулуулар киргистирилэр. Кызылыны Уйбекистантан тийибби Таймураз Урусов ситистэ, акжискэ Украинадан Анзор Темботов, үйүскө Грециядан Кыдрас Атхаснос табыстылар. Кыдрас Греция көгүл тустууктарыттан элбөх сылар усталарыгар мантайык медалы аялалыт тустуук буолар, оһон биир дойдулаахтарыгар улахан үөрүүнү көтүүнү ажалла, уруй айыах итин тылларын иниттэ. 82 кг 22 эдэр тустуук киргизилгиттөн кыһыл көмүс медалы Елдар Асанов Украинага, үрүк көмүбү Магомед Кургулиев Казахстанга, боронсаны Лестер Гутхес АХП-на ыдыа бардылар. 90 кг 18 бөдөн уолаттар хасыһындарыгар Тур

СПОРТ

Итгнээ олонон бэйм
Сахам сирин байыгыг
нүрэхтэһиндэрин көрбү-
пүн (оволорго да, улахан
да дьонго) тэнгээтэхин
из, билгини да наһаа та-
личча сылдыар эбиһит
дигн түмүккэ калдым. Ба-
бар, күрэхтэһин 10 чөм-
пюкуттан 7-та урунку
Союз республикаларын
гүстүүктара бүрүлбүттэр,
барыта 30 медаль оон-
ноһомууттан 16-тын адал-
быттэр, онтон билиги, са-
халар, дойдубутугар итэ-
дэһа суох кинирсабит диэх-
тэрэ. Оһуругун онкуу буо-
лан баран, тодо эрэ бы-
һыл эдэрдэргэ да, ула-
хаттарга да Россияга чөм-
ион суох. Мин санаабар,
билигин 5 мүнүүтэлөөх,
биир хотторуу кэһиниттэн
туораан хаалар быраабы
далаах түстүү бөгөстөн
күүстээх интенсивнэй ула-
һи, функциональнай ха-

Хүрэхтэйниинь төрө
олордоххо, дайдулар тус-
туузынгара нүүс-уох орту-
нан сайдымлаахтара сөн-
төр-өр. Ол нүүс аймалга-
тан эрэ бэрлэллбэт, эр-
чидни түмүгүсөн эмнэ
ситийнэххэ сөбө нистазэн
буолбатах. Билнэхэ тус-
тууыстары болымнэһиңга
уонсай күүһү сайынналар
дьарыктарга болуомтону
аччыгыһдык уураһлар бы-
һылаах, ол хүрэхтэйни-
лэргэ нөстөр. Уонсай эн-
хааны сайыннарын дьа-
рыга дик баран аһардас
футбол тэбигитини эбэтэр
футбол да, рессинга да.

(Бүтүүтүн 4-с стр. көр).

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАТЫТТАН

ОБУСТАРЫ СЫРЫҢЫННАРЫ

(Дингизэх олохтон)

Мин урут көдүүр обу-
старын сакалааттан ес-
реңини араларын кетир-
ди, кырдыктамат этим.
Ону бийик Алабада тахса
сылдыан обустарын сыры-
ңынын ала көрбүт
ниини көрсөн көсөтөн,
ды, иткөйдүн. Обустары
сырыңынын туһунан
билгини Чыаларада оло-
ро сарын, үлө ветерана,
78 саастаах Лыттын Афа-
насий Никитич маннык
көсөтөр.

Оччолорго 12 саас-
таах уол обустары сыры-
ңынын бу бийик Алаба-
дада барды. Ардаа Чыачы-
ныч итин үрөсү Армаа-
най дин сир баар. Кини
халдыктыгыр. Кини
дин дүөдө сах бала-
налар Пермяков Семен
Николаевич (наука докто-

ра Пермяков Н. С. абага)
уонна Пермяков Федор
Дмитриевич (Сүөдө дин
хос ааттаах итин) биригэ
дыкаахтаан кыстаа-
лар. Саас буолан барда,
күөл мууһугар сылды-
хаар халдытын саана,
арай, Семен итин Федор
икин Армаайы күөлүн
мууһугар обустары сыры-
ңынарабыт дин тузалаан
олорор малларга сурак-
садык тарбаттылар. Сы-
рыңынара күнүнүн
бөддьүтүлөр.

Билгит, ким куобах та-
птаах, ким кыах, сыл-
гы тиригэ таптаах,
атахпыт тарбага көсө

сылдыар атырдык дон
бөдө, күөл ардаа баһыгар
хатынгар быктарыгар
муһунубут. Сытык, көл-
бит-барбыт Дыгынай Уола:
«Билгит обустар сыры-
ңынара буолар, халдык-
таа. — дин халдык-
таа. Билгит итин чып баран, бу-
туһу кулаах харах буо-
ла, тыыммакка эрэ да
түрдүбүт. «Обустар сы-
рыңынара! Оо, Сүөдө
обуһа итинни быктаа...»
— дин итин атырдык турар
Асаа үгүлээтэ. Онтон
«Сүөдө малдыаас, обу-
һу бытык халдык-
таа. — дин итин уонна

Сүөдө сирэи малдык
баран атырдык турарын
бу бийик өйдүүбүн.

Кырдык, обуһу сыры-
ңынын урут баар эбит.
Обуһу бөрт таттыах, ту-
дуурдаах итин минер.
Обуе атырдык халдык-
таа обуһу сүүрүүтө ат
сүүрүүтүтүн үгү ураты-
лардаах. Дыгынай — Фе-
дор уонна Николай Пер-
мяковтар болуудалык
сизма бурдукка сакалаат-
тан обустарын сыры-
ңынарабытара үһү.

Ити курдук урут алаас-
тарын олорор сахалар
раас, сайын кэлгитин көр-
сө араас күрөктөөнүлөр
ытталара биллэр.

Василий
АЛАБААРЫСКОЙ

Кырдыаҕас Эллада сиригэр

(Бүтүтэ. Итин
3-с стр. көр).

Баскетбола да биллэбэт
мэчик биллэһитэ ды-
рыгы ыттан эт-хаан сай-
дытын ситискини. Д.
П. Коркин хас бири-
гин оло эриг-
литин эт-хаан өртүнүн
сайдатыгар бэйэтигэр
сөптөөх аналлаах дыры-
гыны, араас ишентар-
дары туһанан туран ыт-
ра уонна түмүктэри сити-
һэр этэ. Бары уонсай мэ-
чик экирэтинин ыттар
наада буолан баран, ма-
на арыл мөлөх орто
үгүстүк сүүрбөтүн көп-
түн, оон ситэ дырыктам-
матын унгар сатаммата
буоһуо.

Күүстөөх тустууктар
эригиллэр бэйэлэригэр
аналлаах графигынан, тус-
байылаан, дырык
чыпчаала ханчык күрө-
ктөөнү туһаайылан ыт-
тылар даа саастааһын
көрдөөбөт аномма бу-
ларын бары тренердэр
дөңкөтүк биллэлэр. Ол
эрээри тодо эрэ итин ту-
туһа сатааба курдуктар.

Ол холобурунан билгит-
тэн бу күрөктөөнү ыт-
тыахтаах С. Соркомов
(тренер В. Попов) ойокос
албах күрөктөөнү сити-
һиннээхтик кытан ба-
ран, бу сүүрү күрөктө-
һингэ талар ишентилэргэ
намыһах таһымнаахтык
кытан кыһан барбата.

Уруну өртүгэр саха
тустууктара техника да,
күүс да өртүнүн атырды-
тан иткөйдө суох этилэр,
сорохторо холобурга да
сылдыар кэмнэ баалла-
ра. Ону бу сайын Чурап-
чыга буолбут ветераннар
тустуулары толору көр-
дөрбүтэ. Олимпиецтар Р.
Дмитриев, П. Пинигин, А.
Иванов, биллэр тустуук-
тар В. Карпов, Н. Федо-
сеев, Р. Неустроев, Н.
Алексеев, В. Рукавиш-
ников, Ю. Лукоцев уо. д. а.
үрдүк техникалаахтар,
бэйэни кыанар күүстөөх-
төрө көрөчүлөрү сөхтөр-
бүтэ даһаны, үөрдүбүтэ
даһаны. Онтон билгити
тустууктарытыгар ити ос-
куола ситэтэ суох.

Өссө бири болууруоска

тохтубу этэ. Билгити ры-
нок кыр атырдыгар ыт-
ларан олоробут. Рынок
олох араас өртүгэр бары-
тыгар сабардаан итир-
дэ. Онтон тустуу да халды-
дары куопат кэмэ үөс-
көтө. Билгити тустууу
техника, күүс, психологи-
ческай дөлөм эрэ быһаар-
бат, үп-харчы аман ба-
һаарар, өссө ол бастан
уочарат буолара калла.
Ити балаһыаньыа тренер-
дэртэн халдыктыаагар
да түмүсүлээх буолары,
бири саха тустуутун ос-
куолатын итин үлэлитири,
милэ-эйлэни дин араас
банка кыахтаах тустууу
бөлөмүн таһаарары эрэ-
йэр. Оччобо спонсордар
да көстүөхтөрө.

Бу улахан түбүлгүн
көрө, идиоса уета Саха
сириттэн икки буолан сы-
рыттыбыт. Саха Респуб-
ликатын үтүлээх тренер
Владимир Попову «Банк-
кредит» тэрилтэ (управ-
ляющей В. Г. Подолкин)
уонна итин оскуола —
Чурапчытаагы респуб-
ликанай спортнай орто
интернат-оскуола (дирек-
тор М. Д. Гуляев) спон-
сордан ытты сылдыбыт-
тарыгар мунгура суох
махтанабыт.

Константин
ПОСТНИКОВ,
Саха Республикатын
үтүлээх тренерэ.

МАХТАНАБЫТ

Адабытын Намытаров
Иван Ивановичы калдыар
кэмнэ көрбүт-харабыт
Мырылатаагы балыһа
үлэлиттэригэр, өлөн ма-
рахан кэмнэтигэр күүс-
көмө буолбут Мырыла
сельсоветыгар, аймактар-
бытыгар, адабыт таба-
рыстарыгар улахан мах-
талытын тиэрдибит.

Кыргыттар, уола, кү-
түтэ, сизнэ.

Атырдык адалар амери-
канскай общество бири-
салай түргэнник элбээн
иһэр арыгынан буолал-
лар. Оччолорун бэйэлэрэ
эрэ иһэр эр дон ахсаа-
ны 1980 сыллаагы 10 бы-
рыһыантан 1991 сылга 15
бырыһыанга чыгыата
үүнэ. Оччолор 44 быры-
һыанна кыргыттар буо-
лаларынан, адалар араас
«кыс дымалыгар» кыт-
та үөрөнөргө тийбэлэр.
Атырдык адалар үс тым-
мытан биригэри кыргыт
оскуола кыргыт итин
көрсө саастаах оччолор-
доохтор.

Синюкка: 33 саастаах
Хосе Диас үстөх Диег-
онин бэйэтэ иһэр.

РИТА — ССТА
(«Ньюсуик» сурунаал)
фотота.

ОРОЙУОН ТЭРИЛТЭЛЭРИН, КОЛЛЕКТИВНАА, ЧААҢЫНАА, КОММЕРЧЕСКАА СТРУКТУРАЛАР ИСТИННЭРИГЭР

Оройуоннаагы государственнай социальнай сир-
ховой фонда калан атырдык айып итин рет-
тэтигэр бараргытыгар.

Адырыһа: оройуон даһалтатын динтэ, 30 №
дээх кабинет, тел. 21-621.

Обуһу орто оскуола- үөрэти бүтэри туһунан
тыһаң Егорон Аватолон аттестат сүүрүтүн дин
Тимофеевскаа бариллэбит итэ суоһунан адырлар.
А242238 №-дээх орто

Истинник таптыр ийэбит, эбэбит, хос эбэ-
бит үлө ветерана

КОЛОДЕЗНИКОВА Надежда Федоровна

үһүн махаан ырыгынан өлбүтүн, динини
курутууан туран, бары билэр дьонугар ити-
тиннэрэбит.

Кыргыттар, уола, күтүтэ, сизнэ.

КОЛОДЕЗНИКОВА Надежда Федоровна

өлбүтүн дини кутурбанын тиэрдибит.
— Кыһыгар оройуон Сабитин депутата,
Саха Республикатын културатын үтүлээх
үлэлитэ, П. М. Решетников аатынан народнай
театр режиссера Заболоцкая Надежда Ми-
хайловна народнай депутаттар оройуоннаа-
гы Сабиттара, оройуон даһалтаты.

— Кыһыгар Заболоцкая Надежда Ми-
хайловна, сизнэригэр Ньургуйаанаа, Дьулус-
тааһа, Вераа оройуоннаагы култура
управлениета, «Айылаан» Култура динтэ,
П. М. Решетников аатынан народнай театр,
Чурапчытаагы. Диниэһи өрө музыкальнай
оскуолаһын, кини библиотека, кыраһы үө-
рөтөр музей коллективтара.

Ийи, хотунум, эбэбит, хос эбэбит колхоз-
най тутуу ветерана. «1941—1945 сс. Ада
дойдуну көмүскүүр Улуу сарин кэмнэ кил-
бизнээх үлэтин итин» медаль кавалера

СИБИРЯКОВА Акулина Макаровна

махаан ырыгынан 86 сааһыгар өлбүтүн,
динини курутууан туран, бары аймакта-
рыгар, табаарыстарыгар итиннэрэбит.

Уола, кийитэ, сизнэ, хос сизнэ.

СИБИРЯКОВА Акулина Макаровна өлбү-
түн дини кутурбанын тиэрдибит.

— Уолугар оройуон Сабитин депутата Си-
биряков Максим Николаевич народнай де-
путаттар оройуоннаагы Сабиттара, оройуон
даһалтаты.

— Эмэ киннэ Соловьев сельскай Сабит-
та, ийини дини даһалтаты.

— Сизнэригэр Сибиряков Николай Макси-
мович оройуоннаагы моруот үөрэтирини
управлениетын профкома.

— Уолугар Максим Николаевич, кийити-
гар Александра Максимовна Сибиряковтара,
сизнэригэр, аймактарыгар Поповтар, Соло-
вьевтар.

КАРСАНАЕВ Дмитрий Терентьевич

өлбүтүн дини кутурбанын тиэрдибит.
— Чугас дьонугар, аймактарыгар өрөмүөн-
нүүр-техническай предприятие коллектива.

ПАРФЕНОВ Олег Гаврильевич

өлбүтүн дини кутурбанын тиэрдибит.
— Ийитигэр Сусанна Гаврильевна, кыргыт-
тар Елена Семеновна Парфеноваларга, оч-
чолоругар, аймактарыгар оройуоннаагы култу-
ра управлениета.

Үлө ветерана

СОФРОНОВА Пелагея Николаевна

махаан ырыгынан өлбүтүн, динини ку-
рутууан туран, бары билэр дьонугар, дьөгө-
лэригэр итиннэрэбит.

Кыһа, уола, кийиттэ, күтүтэ,
сизнэ, хос сизнэ.

Эбэрдэлибит!

Күн-күбөй ийэбитин, эбэбитин Анастасия Васи-
льева ГОГОЛЕВНА 60 саасын туолбукунан
истинник эбэрдэлибит. Эйнэ, күндү ийэбитигэр,
чэпчэп-чэпчэп доруубуйаны, кырдык дини билбөк-
кэр, оччолорун, сизнэригэр үөрүүлэрин үһүн сыллар-
га үлэстэ сылдыаргар бадырабыт.

Кэргэнигэр, оччолорун, сизнэригэр, кийиттэригэр.

АТАСТААБЫН

Т-16 тракторга да эбин
— МТЗ-82 тракторы бор-
толой эбэтэр легковой ав-
томобиллара. Т-25 эбэтэр

Т-16 тракторга да эбин
төлбүрдээх атастайыһа
сөн. Тел. 23-224.

БИЛЛЭРИН

онорбуттар 21-613 теле-
фонга эрийэн эбэтэр Чу-
рапчы сэл. Ойуунускай
21-761 телефонунан те-
левизор, стенкаһы атын-
уул. 8 №-гэр калан бил-
лаһарга сайаапналары сэрэтигэр.

Редакторы солбуйааччы М. Н. СИДОРОВА.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапчы, ул. Карла
Маркса, 26 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор—
21-332, отделы—21-265, общий—21-505.

Учредители (соучредители) газеты «Саҥа олох» — Министерство печати
и массовой информации Республики Саха (Якутия), Редакция, Местная
администрация района, Районный Совет народных депутатов.
Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.
Индекс газеты: 54967. Объем — 1 усл. печ. лист. Тираж — 3339.

Зарегистрирована Саха
(Якутской) региональной
инспекцией по защите
свободы печати и массо-
вой информации.